NUTSSCHOOL
Woonstede

Protocol gedrag

Nutsschool Woonstede

Voorwoord

Op Nutsschool Woonstede vinden wij het belangrijk dat iedere leerling zich veilig, gezien en gewaardeerd voelt. Een positief pedagogisch klimaat vormt de basis voor leren, ontwikkelen en samenwerken. Daarom werken wij met duidelijke afspraken over gedrag.
Wij werken vanuit de uitgangspunten van de methode ‘’Vreedzaam’’. Dit betekent dat wij leerlingen leren om verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen gedrag, respectvol met elkaar om te gaan en conflicten op een vreedzame manier op te lossen. Leerlingen krijgen een stem, leren naar elkaar te luisteren en worden gestimuleerd om samen te werken aan een positief en veilig schoolklimaat. Fouten maken mag; juist in lastige situaties leren kinderen hoe zij een volgende keer andere keuzes kunnen maken.

Dit protocol beschrijft hoe wij omgaan met gewenst en ongewenst gedrag binnen de school en tijdens de tussenschoolse opvang (TSO). Het biedt leerlingen, ouders en medewerkers duidelijkheid over verwachtingen, ondersteuning en eventuele consequenties wanneer afspraken niet worden nageleefd.

Het uitgangspunt hierbij is altijd dat wij gedrag zien als een kans om te leren en te groeien. Wij gaan uit van herstel, ontwikkeling en samenwerking met ouders. Tegelijkertijd bewaken wij de veiligheid en het welzijn van alle leerlingen en medewerkers. Iedereen op Nutsschool Woonstede heeft recht op een veilige, respectvolle en plezierige leeromgeving waarin we samen verantwoordelijkheid dragen voor elkaar.

Wij verwachten van leerlingen dat zij:
- respectvol omgaan met anderen
- luisteren naar aanwijzingen van medewerkers
- verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen gedrag
- bijdragen aan een veilige en prettige sfeer
- zorg dragen voor materialen en de omgeving
- conflicten vreedzaam oplossen

Op Nutsschool Woonstede willen wij dat iedere leerling trots thuiskomt. Door samen verantwoordelijkheid te nemen voor gedrag, werken wij aan een veilige school waarin ieder kind zich gezien, gehoord en gewaardeerd voelt.

Gedrag op Woonstede

Op Nutsschool Woonstede geloven wij dat gedrag aangeleerd kan worden. Wij kijken niet alleen naar wat een leerling doet, maar ook naar wat een leerling nodig heeft. Vanuit ‘’Vreedzaam’’ leren wij leerlingen verantwoordelijkheid te nemen voor hun gedrag, conflicten op een respectvolle manier op te lossen en samen te werken aan een veilige en prettige schoolomgeving. Daarbij bieden wij ruimte voor herstel, maar stellen wij ook duidelijke grenzen wanneer afspraken niet worden nageleefd.

De meeste gedragsincidenten op Nutsschool Woonstede lijken voort te komen uit afleidend gedrag, werkhouding en concentratieproblemen. Dit bevestigt onze visie dat gedrag vaak een signaal is van een onderliggende behoefte of ondersteuningsvraag. Daarom kijken wij niet alleen naar het gedrag dat zichtbaar is, maar onderzoeken wij ook wat een leerling nodig heeft om tot leren en positief gedrag te komen. Gedrag is contextafhankelijk en vraagt altijd om een professionele afweging per individuele situatie.

Schoolbrede afspraken en regels

Om ervoor te zorgen dat alle leerlingen, ouders en medewerkers weten wat zij van elkaar mogen verwachten, werken wij op Nutsschool Woonstede met schoolbrede afspraken en regels. Deze afspraken en regels dragen bij aan een veilig, voorspelbaar en positief schoolklimaat en zorgen ervoor dat medewerkers op een eenduidige manier handelen. In de methode "Vreedzaam" wordt onderscheid gemaakt tussen afspraken en regels. Een regel gaat over wat wel en niet mag. Een afspraak is iets dat je elkaar belooft om te doen. Regels gelden voor iedereen en overal binnen de school. Regels laten zien hoe we ons gedragen. De schoolbrede afspraken en regels zijn uitgewerkt in de verschillende kwaliteitskaarten van de school. De belangrijkste regels zijn:

Veiligheid	Respect	Verantwoordelijkheid
- Wij lopen rustig door de school. - Wij houden onze handen en voeten bij onszelf. - Wij zorgen ervoor dat iedereen zich veilig voelt. - Fysiek en verbaal geweld accepteren wij niet.	- Wij spreken elkaar vriendelijk aan. - Wij luisteren naar elkaar. - Wij houden ons aan afspraken. - Wij lossen problemen met woorden op. - Wij accepteren verschillen en sluiten niemand buiten.	- Wij zijn zuinig op onze spullen en die van anderen. - Wij nemen verantwoordelijkheid voor onze keuzes. - Wij herstellen fouten wanneer iets misgaat.

Wanneer sprake is van structureel pestgedrag, wordt naast dit protocol tevens gehandeld conform het pestprotocol van Nutsschool Woonstede. Het pestprotocol is onderdeel van dit gedragsprotocol. Onder structureel pestgedrag verstaan wij dat iemand herhaaldelijk en gedurende langere tijd doelbewust iemand anders lastigvalt, buitensluit, vernedert of bedreigt. Kenmerken van structureel pestgedrag zijn:
- het gedrag komt regelmatig terug
- het is gericht op dezelfde persoon
- het slachtoffer ervaart het gedrag als kwetsend, bedreigend of vernederend
- de situatie duurt langer dan een eenmalig conflict of incident
- er kan sprake zijn van een machtsverschil, bijvoorbeeld fysiek of sociaal

Bij incidenten waarbij maatregelen worden overwogen, worden zowel betrokken medewerkers als de leerling gehoord. De school neemt besluiten op basis van een zorgvuldige afweging van de beschikbare informatie. De directie behoudt te allen tijde de mogelijkheid om, afhankelijk van de ernst en omstandigheden van een situatie, gemotiveerd af te wijken van dit stappenplan passend binnen de kaders van Lucas Onderwijs.

Communicatie

Wij vinden een open en respectvolle samenwerking met ouders van groot belang. Wanneer er vragen, zorgen of onduidelijkheden zijn, streven wij ernaar deze zo vroeg mogelijk met elkaar te bespreken.

Stap 1: Contact met de groepsleerkracht

Bij vragen of zorgen over de ontwikkeling, het gedrag of het welzijn van een leerling, verwachten wij dat ouders/verzorgers in eerste instantie contact opnemen met de groepsleerkracht. De groepsleerkracht is het eerste aanspreekpunt en kent de leerling het beste binnen de dagelijkse onderwijspraktijk.

Wanneer ouders een bericht sturen via Kwieb, e-mail of een andere wijze, hebben medewerkers twee werkdagen de tijd om hierop te reageren. Hierbij houden wij rekening met lesgevende taken, werkdagen en andere schoolverplichtingen. We zullen niet inhoudelijk reageren op het bericht, maar u altijd uitnodigen voor een gesprek.

Stap 2: Betrokkenheid van de intern begeleider

Wanneer een gesprek met de groepsleerkracht onvoldoende tot een oplossing leidt of wanneer de ondersteuningsvraag daarom vraagt, kan een intern begeleider aansluiten bij een vervolggesprek. Welke intern begeleider betrokken wordt, is afhankelijk van de vastgestelde zorgstructuur en de taakverdeling binnen de intern begeleiders van de school.

Stap 3: Gesprek met de directie

Wanneer ondanks bovenstaande stappen onvoldoende duidelijkheid ontstaat of wanneer de situatie hier aanleiding toe geeft, kan een gesprek met de directie worden gepland. De directie denkt mee over mogelijke vervolgstappen en bewaakt de afhandeling van het proces.

Contact tussen ouders onderling

Wij vinden het belangrijk dat zorgen over leerlingen via de juiste weg worden besproken. Daarom geldt dat ouders geen contact opnemen met andere ouders over het gedrag, handelen of de

begeleiding van andere leerlingen. Wanneer er zorgen bestaan over een situatie op school, worden ouders verzocht deze met de groepsleerkracht of directie te bespreken. De school neemt signalen serieus en onderzoekt deze met inachtneming van de privacy van alle betrokkenen. Deze afspraak is eveneens opgenomen in de schoolgids van Nutsschool Woonstede. Door uit te gaan van vertrouwen, respect en heldere communicatie werken wij samen aan een veilige en prettige leeromgeving voor alle leerlingen. De directie kan, indien dit in het belang van de betrokken leerlingen wenselijk en passend wordt geacht, besluiten een gesprek tussen ouders te faciliteren.

Stappenplan in de klas (groep 3 t/m 8)

De klassenregels zijn zichtbaar in iedere groep opgehangen. De afspraken worden aan het begin van het schooljaar samen met de leerlingen opgesteld, passend binnen de uitgangspunten van ''Vreedzaam''. Bij ongewenst gedrag wordt onderstaande reactieprocedure gehanteerd.

Elke medewerker op Nutsschool Woonstede reageert volgens eenzelfde reactieprocedure op ongewenst gedrag. Deze reactieprocedure geldt voor groep 3 t/m 8. Voor groep 1 en 2 is een afzonderlijke reactieprocedure vastgesteld, deze staat verderop in dit protocol beschreven. Nutsschool Woonstede maakt een onderscheid tussen licht of ernstig grensoverschrijdend gedrag. Bij licht grensoverschrijdend gedrag worden de eerste drie stappen overgeslagen en wordt direct vanaf stap 4 gehandeld. Bij ernstig grensoverschrijdend gedrag, wordt de leerling direct naar de directie gestuurd. Elke collega of vrijwilliger is bekend met het gedragsprotocol, waarin deze procedure uitgebreid beschreven staat. Bij een tweede time-out binnen vier schoolweken vindt een gesprek plaats tussen de leerling, de ouder(s) en de betrokken leerkracht.

Reactieprocedure in de klas voor groep 3 t/m 8	
Stap 1	Eerste waarschuwing en benoemen gewenst gedrag.
Stap 2	Tweede waarschuwing en benoemen gewenst gedrag.
Stap 3	Derde waarschuwing en time-in. De leerling blijft de instructie volgen of de verwerking maken aan de daarvoor bestemde tafel in de klas. Na de time-in volgt een kort gesprek tussen de leerling en de leerkracht.
Stap 4.1	Indien op dezelfde dag weer ongewenst gedrag wordt vertoond, volgt een time-out *(maximaal één dagdeel)* in de buurtklas. De leerling neemt werk en een leesboek mee.
Stap 4.2	Een gesprek tussen de leerling en de leerkracht en het time-out formulier wordt ingevuld. Ouders worden altijd geïnformeerd over het ongewenste gedrag en de time-out. Bij elke tweede time-out volgt er een gesprek tussen de leerling, de ouder(s) en de leerkracht. IB wordt hierover ingelicht. De leerkracht noteert het gedrag in ParnasSys.
Reactieprocedure bij ernstig grensoverschrijdend gedrag	
Stap 1	De leerling wordt direct uit de situatie gehaald en onder toezicht van de intern begeleider / directie geplaatst. De intern begeleider informeert de ouder(s) zo spoedig mogelijk en zorgt voor een schriftelijke vastlegging van het incident in het leerlingdossier. De leerling gaat diezelfde dag naar huis en blijft tot de overdracht aan een ouder/verzorger onder toezicht van de intern begeleider
Stap 2	Op de eerstvolgende schooldag waarop de leerling weer op school aanwezig is, vindt om 08.30 uur een herstelgesprek plaats tussen de intern begeleider, de ouder(s) en de leerling. Indien nodig worden ook de betrokken leerkracht en de directie uitgenodigd.

Licht grensoverschrijdend	Ernstig grensoverschrijdend
- **herhaald schelden** - **discriminerende / kwetsende opmerkingen** (iemand beledigen, buitensluiten, bedreigen of ongelijk behandelen op basis van een beschermd kenmerk, zoals afkomst, huidskleur, nationaliteit, geloof, seksuele gerichtheid, gender, handicap of beperking) - **bedreigen** (impulsieve dreigende of intimiderende taal zonder concrete, geloofwaardige of acute dreiging) - **doelbewust verstoren van de les** - **weglopen zonder toestemming** - **gooien met materialen** - **weigeren van redelijke opdrachten** - **licht fysiek grensoverschrijdend gedrag** (duwen, trekken, een enkele klap of schop tijdens een conflict of impulsieve reactie, waarbij geen sprake is van letsel, een aanzienlijk veiligheidsrisico of herhaald doelbewust geweld) - **licht seksueel grensoverschrijdend gedrag** (eenmalig ongepast gedrag vanuit impulsiviteit, nieuwsgierigheid of een grap, zonder seksuele dwang of doelbewuste intimidatie)	- **ernstig fysiek geweld** (doelbewust slaan, schoppen, bijten, spugen, wurgen of ander fysiek handelen waarbij sprake is van letsel, een duidelijk veiligheidsrisico, grote impact of herhaald gedrag) - **opzettelijke vernieling** - **ernstige bedreiging** (een concrete of geloofwaardige bedreiging met geweld of vernieling, een bedreiging waarbij een persoon, handeling, tijdstip, middel of wapen wordt genoemd, een bedreiging waardoor de veiligheid van leerlingen of medewerkers direct in gevaar komt) - **ernstig seksueel grensoverschrijdend gedrag** (doelbewust en/of herhaald seksueel getint gedrag waarbij de lichamelijke integriteit of veiligheid van een ander wordt aangetast, zoals ongewenst aanraken van intieme lichaamsdelen, dwingen tot seksuele handelingen, doelbewust ontkleden of blootstellen met vernederende/seksuele intentie, of gedrag dat ondanks een duidelijke grens wordt voortgezet) - **bezit of gebruik van verboden middelen of wapens** - **ernstig discriminerend gedrag** (iemand meermaals beledigen, langere periode buitensluiten, meermaals bedreigen of meermaals ongelijk behandelen op basis van een beschermd kenmerk, zoals afkomst, huidskleur, nationaliteit, geloof, seksuele gerichtheid, gender, handicap of beperking)

De stappen worden per schooldag opnieuw doorlopen. Bij de beoordeling van fysiek en seksueel grensoverschrijdend gedrag worden altijd de ernst, intentie, frequentie, impact, leeftijd en ontwikkeling van de leerling en het veiligheidsrisico meegewogen. De directie en intern begeleiders kunnen op basis hiervan besluiten gedrag als ernstig grensoverschrijdend aan te merken.

Hieronder staan de stappen van de reactieprocedure voor groep 3 t/m 8 uitgebreid beschreven:

Stap 1: Corrigeren en eerste waarschuwing
Bij ongewenst gedrag, zal de medewerker:
- het gedrag benoemen en een eerste waarschuwing geven
- benoemen welk gedrag gewenst is

Stap 2: Tweede waarschuwing
Wanneer het ongewenste gedrag aanhoudt, zal de medewerker:
- het gedrag benoemen en een tweede waarschuwing geven
- benoemen welk gedrag gewenst is
- benoemen welke consequentie volgt als het gedrag doorgaat

Stap 3: Derde waarschuwing en time-in
Wanneer het gedrag ondanks waarschuwingen doorgaat:
- krijgt de leerling een time-in aan de daarvoor bestemde tafel in de klas, de leerling blijft de instructie volgen of de verwerking maken
- volgt na afloop van de time-in een kort herstelgesprek tussen de leerling en de leerkracht

Een time-in heeft als doel de leerling te helpen tot rust te komen, verantwoordelijkheid te nemen voor het eigen gedrag en opnieuw op een positieve manier deel te nemen aan de les.

Stap 4.1: Time-out
Een time-out wordt ingezet wanneer sprake is van herhaald ongewenst gedrag, waardoor de veiligheid, rust of voortgang van het onderwijsleerproces in het geding komt.
Bij herhaald ongewenst gedrag op dezelfde dag:
- krijgt de leerling een time-out in de buurtklas, de leerling neemt werk en een leesboek mee en de time-out duurt maximaal een dagdeel

Stap 4.2: Na de time-out
- vindt een herstelgesprek plaats tussen de leerling en de leerkracht, waarbij het time-out formulier wordt ingevuld en wordt besproken

- wat er is gebeurd
- welke gevoelens en gedachten hierbij een rol speelden
- wat de leerling een volgende keer anders kan doen
- welke afspraken worden gemaakt voor terugkeer in de groep

- wordt het gedrag door de leerkracht geregistreerd in ParnasSys
- worden ouders geïnformeerd over het ongewenste gedrag en de time-out

Procedure bij gelijktijdig betrokken leerlingen bij ongewenst of grensoverschrijdend gedrag

Wanneer meerdere leerlingen tegelijkertijd betrokken zijn bij hetzelfde incident en het niet praktisch of pedagogisch wenselijk is om alle betrokken leerlingen gelijktijdig een time-in in de eigen groep te geven, maakt de medewerker een professionele afweging gericht op het zo snel mogelijk herstellen van de rust en veiligheid. Afhankelijk van de situatie kunnen één of meerdere leerlingen tijdelijk op een andere passende plek worden geplaatst, bijvoorbeeld bij een collega, in een buurtklas of onder toezicht van de intern begeleiders/directie. De maatregel heeft als doel de situatie te stoppen en rust te creëren en is niet bedoeld als collectieve straf.

Iedere leerling wordt afzonderlijk gehoord en het individuele aandeel in het incident wordt beoordeeld. De medewerker bepaalt vervolgens per leerling welke stap uit de reactieprocedure passend is. Daarbij worden onder andere de ernst van het gedrag, de intentie, de rol van de leerling, eventuele eerdere waarschuwingen, de impact op anderen en het veiligheidsrisico meegewogen.

Wanneer de omvang of ernst van het incident daarom vraagt, kan de intern begeleider/directie direct worden ingeschakeld. Ouders worden geïnformeerd wanneer sprake is van een time-out, ernstig grensoverschrijdend gedrag of wanneer aanvullende afspraken nodig zijn. Het incident en de gemaakte afspraken worden waar nodig geregistreerd in ParnasSys.

Bij groepsincidenten wordt nooit automatisch aan alle betrokken leerlingen dezelfde consequentie opgelegd; de school beoordeelt het gedrag en aandeel van iedere leerling afzonderlijk.

Bij elke tweede time-out volgt er een gesprek tussen de leerling, de ouder(s) en de leerkracht.
De leerkracht informeert IB. Indien nodig worden afspraken gemaakt over ondersteuning en gedragsverbetering.

Ernstig grensoverschrijdend gedrag

Bij ernstige grensoverschrijdend gedrag wordt de leerling direct onder toezicht van de intern begeleider/directie geplaatst. In dergelijke situaties volgt de school de geldende regeling van Lucas Onderwijs ten aanzien van schorsing en verwijdering.

Aan iedere klas is een buurtklas gekoppeld, waar de leerling heen kan voor een time-out. De tafels op de gang zijn werkplekken en worden niet als time-out plek gebruikt.

Groep	Time-out in	Groep	Time-out in	Groep	Time-out in
Groep 3	Groep 4	Groep 5	Groep 6	Groep 7	Groep 8
Groep 4	Groep 3	Groep 6	Groep 5	Groep 8	Groep 7

Stappenplan tijdens de vaklessen

Ook tijdens de vaklessen gym, handvaardigheid en muziek streven wij naar een veilige, plezierige en ontspannen omgeving. Wanneer afspraken herhaaldelijk niet worden nageleefd, hanteren wij onderstaand stappenplan tijdens de vaklessen:

Reactieprocedure gymles, handvaardigheid en muziek	
Stap 1	Eerste waarschuwing en benoemen gewenst gedrag.
Stap 2	Tweede waarschuwing en benoemen gewenst gedrag.
Stap 3	Derde waarschuwing en time-in. De time-in bij de gymles is op de bank. De time-in bij handvaardigheid en muziek is een plek voorin het lokaal. Na de time-in volgt een kort gesprek tussen de leerling en de leerkracht.
Stap 4.1	Indien binnen dezelfde les weer ongewenst gedrag vertoond wordt, volgt een time-out. Bij een time-out gaat de leerling terug naar de klas. De vakleerkracht gym belt de groepsleerkracht om de leerling op te laten halen en informeert de groepsleerkracht over het ongewenste gedrag.
Stap 4.2	Een gesprek tussen de leerling en de vakleerkracht en het time-out formulier wordt ingevuld. Ouders worden altijd geïnformeerd door de vakleerkracht over het ongewenste gedrag en de time-out. Dit kan telefonisch of fysiek zijn. Bij elke tweede time-out volgt een gesprek tussen de leerling, de ouders, de vakleerkracht en de groepsleerkracht. De intern begeleider wordt hierover geïnformeerd. De vakleerkracht noteert het gedrag in ParnasSys onder het kopje 'registraties'.

Stappenplan in de klas (groep 1 en 2)

Bij de kleutergroepen staat het aanleren van gewenst gedrag en het versterken van de sociaal-emotionele ontwikkeling centraal. Wanneer een leerling in groep 1 of 2 herhaaldelijk ongewenst gedrag laat zien, kan er een time-in gegeven worden na twee waarschuwingen. Indien op dezelfde dag weer ongewenst gedrag wordt vertoond, kan er een time-out worden gegeven. Omdat jonge kinderen zich anders ontwikkelen dan oudere leerlingen, maken wij in groep 1 en 2 gebruik van observaties en gesprekken in plaats van formele time-outformulieren. Het gesprek wordt gevoerd op een manier die aansluit bij de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van het kind. Samen wordt gekeken naar wat er is gebeurd, welk gevoel daarbij hoorde en hoe een volgende situatie anders aangepakt kan worden.

Reactieprocedure in de klas voor groep 1 en 2	
Stap 1	Eerste waarschuwing en benoemen gewenst gedrag.
Stap 2	Tweede waarschuwing en benoemen gewenst gedrag.
Stap 3	Derde waarschuwing en time-in. De leerling neemt plaats aan de daarvoor bestemde tafel in de klas. Na de time-in volgt een kort gesprek tussen de leerling en de leerkracht.
Stap 4.1	Indien op dezelfde dag weer ongewenst gedrag vertoond wordt, volgt een time-out *(maximaal een half uur)* in de buurtklas.
Stap 4.2	Een gesprek tussen de leerling en de leerkracht. Ouders worden altijd geïnformeerd over het ongewenste gedrag en de time-out. Bij elke tweede time-out volgt er een gesprek tussen de leerling, de ouder(s) en de leerkracht. IB wordt hierover ingelicht. De leerkracht noteert het gedrag in ParnasSys.
Reactieprocedure bij ernstig grensoverschrijdend gedrag	
De leerling wordt direct uit de situatie gehaald en onder toezicht van de intern begeleider / directie geplaatst. De intern begeleider informeert de ouder(s) zo spoedig mogelijk en zorgt voor een schriftelijke vastlegging van het incident in het leerlingdossier. De leerling gaat diezelfde dag naar huis en blijft tot de overdracht aan een ouder/verzorger onder toezicht van de intern begeleider	
Op de eerstvolgende schooldag waarop de leerling weer op school aanwezig is, vindt om 08.30 uur een herstelgesprek plaats tussen de intern begeleider, de ouder(s) en de leerling. Indien nodig worden ook de betrokken leerkracht en de directie uitgenodigd.	

Signalering en registratie in groep 1 en 2

Op Nutsschool Woonstede maken wij in groep 1 en 2 gebruik van Inzichtelijk om de brede ontwikkeling van kleuters te volgen. Binnen Inzichtelijk worden observaties vastgelegd op

verschillende ontwikkelingsgebieden, waaronder de sociaal-emotionele ontwikkeling, werkhouding en executieve functies.

Wanneer er zorgen zijn over het gedrag of de sociaal-emotionele ontwikkeling van een leerling:
- worden observaties geregistreerd in ParnasSys
- worden opvallende patronen met ouders besproken
- worden, indien nodig, gerichte ondersteuningsafspraken gemaakt
- worden evaluatiemomenten gepland om de ontwikkeling te volgen

Registratie in ParnasSys
Bij incidenteel leeftijdsadequaat gedrag vindt geen formele registratie plaats. Wanneer sprake is van herhaald ongewenst gedrag, ernstige incidenten of gemaakte gedragsafspraken met ouders, wordt hiervan een notitie gemaakt in ParnasSys.

Door observaties in Inzichtelijk te combineren met registraties in ParnasSys, ontstaat een compleet beeld van de ontwikkeling en ondersteuningsbehoeften van de leerling. Hierdoor kunnen wij tijdig signaleren, passende begeleiding bieden en samen met ouders werken aan een positieve ontwikkeling van het kind.

Tussen schoolse opvang (TSO)

Tijdens de TSO streven wij naar een veilige, plezierige en ontspannen omgeving waarin leerlingen kunnen eten, spelen en sociaal contact hebben met elkaar. Wanneer afspraken herhaaldelijk niet worden nageleefd, hanteren wij onderstaand stappenplan tijdens de TSO:

Reactieprocedure tussen schoolse opvang (TSO)	
Stap 1	Eerste waarschuwing en benoemen gewenst gedrag.
Stap 2	Tweede waarschuwing en benoemen gewenst gedrag.
Stap 3	Derde waarschuwing en time-in. De time-in duurt evenveel minuten als de leeftijd van de leerling in jaren. Registratieformulier invullen en in het TSO-mapje toevoegen. Na de time-in volgt een kort gesprek tussen de leerling en de overblijfouder. De overblijfouder koppelt dit terug aan de leerkracht.
Stap 4	Indien de leerling weer ongewenst gedrag vertoond, wordt de IB-er geïnformeerd door de overblijfouder. IB en directie overleggen over het uitdelen van een gele kaart. Dit betekent dat de leerling twee dagen niet mag overblijven. De IB-er informeert de ouders hierover.
Stap 5	Bij herhaaldelijk ongewenst gedrag na een gele kaart kan de directie een rode kaart uitdelen. Dit betekent dat de leerling een week niet mag overblijven. De directie informeert de ouders hierover.
Stap 6	Bij herhaaldelijk ongewenst gedrag na een rode kaart kan de directie overgaan tot uitsluiting van de TSO voor de rest van het schooljaar. De directie informeert de ouders hierover en zorgt voor een schriftelijke vastlegging in het leerlingdossier.

Hieronder staan de stappen van de reactieprocedure TSO uitgebreid beschreven:

Stap 1: Corrigeren en eerste waarschuwing
Een leerling vertoont grensoverschrijdend gedrag. De medewerker:
- spreekt de leerling aan en geeft een eerste waarschuwing
- benoemt het ongewenste gedrag
- benoemt het gewenste gedrag

Stap 2: Tweede waarschuwing
Het grensoverschrijdend gedrag houdt aan. De medewerker:
- geeft de leerling een tweede waarschuwing
- benoemt het ongewenste gedrag
- benoemt het gewenste gedrag

Stap 3: Derde waarschuwing en time-in
Het grensoverschrijdend gedrag houdt aan. De medewerker:
- geeft de leerling een derde waarschuwing en een time-in (de time-in duurt evenveel minuten als de leeftijd van de leerling in jaren)
- noteert deze time-in in de overblijfregistratiemap
- heeft een kort gesprek met de leerling als de time-in is afgelopen
- koppelt de time-in terug aan de leerkracht

Wanneer sprake is van herhaaldelijk ongewenst gedrag, meerdere waarschuwingen in een week of wanneer eerdere afspraken onvoldoende effect hebben, kan de intern begeleider / directie besluiten een voorwaarschuwing te geven. Hierbij worden ouders/verzorgers geïnformeerd dat het gedrag aanleiding geeft tot zorg en dat bij een volgend incident een gele kaart kan worden toegekend.

Stap 4: Gele kaart
Wanneer het gedrag ondanks waarschuwingen doorgaat, kan de intern begeleider / directie besluiten een gele kaart uit te delen. De volgende afspraken gelden:
- de gebeurtenis wordt geregistreerd in ParnasSys door IB
- ouders/verzorgers worden dezelfde dag geïnformeerd door IB
- de gele kaart wordt meegegeven en door ouders ondertekend
- de leerling wordt uitgesloten van de eerstvolgende twee TSO-momenten
- ouders/verzorgers verzorgen in dat geval zelf de opvang tijdens de middagpauze

Stap 5: Rode kaart
Wanneer een leerling binnen drie maanden opnieuw grensoverschrijdend gedrag vertoont, kan de directie besluiten een rode kaart uit te delen. De volgende afspraken gelden:
- de gebeurtenis wordt geregistreerd in ParnasSys door de directie
- ouders worden dezelfde dag geïnformeerd door de directie
- de rode kaart wordt ondertekend door ouders
- de leerling wordt gedurende één schoolweek uitgesloten van de TSO

Stap 6: Langdurige uitsluiting
Wanneer het gedrag ondanks bovenstaande maatregelen niet verbetert, kan de directie besluiten een leerling voor langere tijd uit te sluiten van de TSO. Dit besluit wordt zorgvuldig afgewogen, geregistreerd in ParnasSys en met ouders besproken.

Ernstige incidenten
Bij ernstig grensoverschrijdend gedrag kan direct worden overgegaan tot een gele of rode kaart. Hierbij kan gedacht worden aan:
- fysiek geweld
- ernstige bedreiging
- ernstig discriminerend gedrag
- doelbewuste vernieling
- gedrag waarbij de veiligheid van anderen direct in gevaar komt

Bij de beoordeling van fysiek en seksueel grensoverschrijdend gedrag worden altijd de ernst, intentie, frequentie, impact, leeftijd en ontwikkeling van de leerling en het veiligheidsrisico meegewogen. De directie en intern begeleiders kunnen op basis hiervan besluiten gedrag als ernstig grensoverschrijdend aan te merken.

Gedrag op het schoolplein

Het schoolplein is een belangrijke plek waar leerlingen leren samen spelen, rekening houden met elkaar en conflicten op een respectvolle manier oplossen. Tijdens het buitenspelen houden leerkrachten en pleinwachten toezicht. Zij begeleiden leerlingen waar nodig en stimuleren hen om gebruik te maken van de vaardigheden die zij leren binnen de methode ‘’Vreedzaam’’. Voor het buitenspel op Woonstede zijn afspraken vastgelegd en besproken binnen het team. Deze zijn ook bij de TSO-ouders bekend en worden tijdens bijeenkomsten gedurende het schooljaar besproken.

Stappenplan ongewenst gedrag op het plein

Stap 1: Corrigeren en eerste waarschuwing
De leerkracht of pleinwacht:
- benoemt het gedrag*
- geeft aan welk gedrag gewenst is
- biedt de leerling de mogelijkheid het gedrag te herstellen
- stimuleert leerlingen om, indien mogelijk, zelf tot een oplossing te komen

** Indien passend kan een leerling mediator worden ingezet en zal stap 3 volgen. De leerling mediator kan alleen ingezet worden tijdens de kleine pauze, niet tijdens de TSO.*

Stap 2: Tweede waarschuwing
Wanneer het gedrag aanhoudt:
- wordt de leerling opnieuw aangesproken
- wordt benoemd welke consequentie volgt als het gedrag doorgaat
- wordt aangegeven dat de leerling tijdelijk niet meer kan deelnemen aan het spel wanneer het gedrag niet verandert

Stap 3: Inzet van leerling mediatoren *(alleen tijdens de kleine pauze, niet tijdens de TSO)*
Wanneer sprake is van een klein conflict of meningsverschil tussen leerlingen, kan een leerling mediator worden ingezet.
- de mediator begeleidt beide leerlingen bij het voeren van een gesprek.
- beide leerlingen krijgen de gelegenheid hun verhaal te vertellen
- er wordt samen gezocht naar een passende oplossing
- de mediator kiest geen partij en neemt geen beslissingen
- de gemaakte afspraken worden door de leerlingen nageleefd

De inzet van mediatoren is uitsluitend bedoeld voor kleine conflicten.

Bij pestgedrag, herhaald ongewenst gedrag, fysieke agressie of situaties waarin de veiligheid in het geding is, wordt deze stap overgeslagen en neemt een medewerker het direct over.

Stap 4: Time-in
Wanneer het gedrag ondanks de waarschuwingen doorgaat:
- neemt de leerling gedurende een afgesproken periode plaats bij de pleinwacht of leerkracht
- krijgt de leerling de gelegenheid om tot rust te komen en na te denken over het eigen gedrag
- vindt een kort herstelgesprek plaats voordat de leerling weer gaat spelen
- wordt, indien passend, aandacht besteed aan het herstellen van de relatie met andere betrokken leerlingen.
- De duur van de time-in wordt afgestemd op de leeftijd en de situatie van de leerling

Stap 5: Registratie en oudercontact
Bij herhaald ongewenst gedrag:
- informeert de pleinwacht de groepsleerkracht
- wordt het incident geregistreerd in ParnasSys
- worden ouders/verzorgers geïnformeerd
- worden afspraken gemaakt over verbetering en eventuele ondersteuning

Stap 6: terugkerend gedrag
Wanneer het gedrag onvoldoende verbetert of wanneer sprake is van terugkerende incidenten:
- worden ouders uitgenodigd voor een gesprek met de groepsleerkracht
- kan een intern begeleider aansluiten, passend binnen de vastgestelde zorgstructuur en taakverdeling
- wordt, indien nodig, de directie betrokken bij het maken van vervolgafspraken

Stap 7: Ernstig grensoverschrijdend gedrag
Wanneer sprake is van ernstig grensoverschrijdend gedrag:
- wordt direct de directie / intern begeleider ingeschakeld
- worden ouders/verzorgers zo spoedig mogelijk geïnformeerd
- wordt het incident geregistreerd in ParnasSys

- volgt de school, indien de ernst of herhaling van het gedrag daartoe aanleiding geeft, de geldende regeling van Lucas Onderwijs ten aanzien van schorsing en verwijdering

Na een incident staat het herstellen van de relatie centraal. Leerlingen worden begeleid in het nemen van verantwoordelijkheid voor hun gedrag, het aanbieden van excuses wanneer dit passend is en het maken van afspraken om herhaling te voorkomen. Op deze manier blijft het schoolplein een veilige en plezierige plek voor alle leerlingen.

Cameratoezicht en incidentonderzoek

Op Nutsschool Woonstede maken wij gebruik van cameratoezicht op en rondom het schoolterrein. Het doel hiervan is het bevorderen van de veiligheid van leerlingen, medewerkers en bezoekers, evenals het kunnen onderzoeken van ernstige incidenten. Wanneer onduidelijkheid bestaat over de toedracht van een incident of wanneer verklaringen van betrokkenen uiteenlopen, kan de directie besluiten om camerabeelden te bekijken om een zo zorgvuldig mogelijk beeld van de situatie te vormen. Het bekijken van camerabeelden gebeurt uitsluitend door bevoegde medewerkers en alleen wanneer hiervoor een gegronde aanleiding bestaat.

Vanwege de geldende privacywetgeving (AVG) worden camerabeelden niet verstrekt aan of ingezien door ouders/verzorgers of andere betrokkenen. De school kan wel een toelichting geven op de bevindingen die voortkomen uit het onderzoek van de camerabeelden.

Indien sprake is van een ernstig incident waarbij de politie betrokken is of wanneer hier vanuit een strafrechtelijk onderzoek om wordt verzocht, kunnen camerabeelden conform de wettelijke kaders aan de politie worden verstrekt of door de politie worden ingezien. Het gebruik van camerabeelden is altijd gericht op waarheidsvinding, het waarborgen van de veiligheid en het zorgvuldig kunnen handelen bij incidenten.

Ouder(s)/verzorger(s) als partner

Wij zien ouders als belangrijke partners in de ontwikkeling van hun kind en daarom:
- informeren wij ouders tijdig bij zorgen
- zoeken wij samen naar oplossingen
- maken wij concrete afspraken
- evalueren wij gemaakte afspraken wanneer nodig

Registraties

Incidenten, gesprekken, afspraken, time-outs, gele kaarten en rode kaarten worden vastgelegd in ParnasSys. Hierdoor kunnen wij gedrag volgen, patronen signaleren en passende ondersteuning bieden.

NUTSSCHOOL
Woonstede

Gedragsprotocol in één oogopslag

We werken vanuit rust, duidelijkheid, herstel en veiligheid.
Gedrag wordt begrensd, besproken en geregistreerd.

A In de klas (groep 3 t/m 8)

1. Eerste waarschuwing
2. Tweede waarschuwing
3. Derde waarschuwing + time-in in de klas
4. Bij herhaling dezelfde dag: time-out in de buurtklas (max 1 dagdeel)
5. Na time-out: herstelgesprek + time-outformuller + registratie in ParnaSys + ouders informeren
6. Registratie in ParnaSys + ouders informeren
7. Bij tweede time-out gesprek leerling + ouders + leerkracht, IB informeren

B Buitenspel

1. Eerste waarschuwing
2. Tweede waarschuwing
3. Indien passend: inzet leerlingmediator (kleine pauze)
4. Time-in bij pleinwacht / leerkracht
5. Bij herhaald gedrag: registratie + ouders informeren
6. Bij terugkerend gedrag: gesprek met ouders, leerkracht en zo nodig IB/directie
7. Bij ernstige incidenten: directie direct inschakelen

C TSO

1. Eerste waarschuwing
2. Tweede waarschuwing
3. Derde waarschuwing + time-in (aantal minuten = leeftijd)
4. Voorwaarschuwing mogelijk
5. Gele kaart: 2 dagen geen TSO
6. Rode kaart: 1 week geen TSO
7. Langdurige uitsluiting mogelijk bij aanhoudend gedrag
8. Bij ernstige incidenten kan direct een gele of rode kaart volgen

Licht grensoverschrijdend

- herhaald schelden
- discriminerende / kwetsende opmerkingen
- bedreigen zonder concrete of acute dreiging
- doelbewust verstoren van de les
- Weglopen zonder toestemming
- gooien met materialen zonder direct gevaar
- weigeren van redelijke opdrachten
- licht fysiek grensoverschrijdend gedrag: duwen, trekken of een enkele klap/schop tijdens een conflict, zonder letsel of aanzienlijke veiligheidsrisico
- licht seksueel grensoverschrijdend gedrag: eenmalig ongepast gedrag vanuit impulsiviteit, nieuwsgierigheid of een grap, bijvoorbeeld het naar beneden trekken van iemands broek; altijd serieus bespreken en begrenzen

Ernstig grensoverschrijdend

- ernstig fysiek geweld: doelbewust slaan, schoppen, bijten, spugen, wurgen of ander fysiek handelen met letsel, duidelijk veiligheidsrisico, grote impact of herhaald doelbewust geweld
- opzettelijke vernieling
- ernstig bedreiging
- ernstig seksueel grensoverschrijdend gedrag: ongewenst aanraken van intieme lichaamsdelen, dwingen tot seksuele handelingen, doelbewust ontkleding of blootstellen met veroordelende of seksuele intentie of doorgaan ondanks een duidelijke grens
- bezit of gebruik van verboden middelen of wapens
- ernstig discriminerend gedrag

Beoordeling gebeurt altijd op basis van ernst, intentie, frequentie, impact, leeftijd/ontwikkeling en veiligheidsrisico. De intern begeleiders en directie mogen gedrag gemotiveerd als ernstig grensoverschrijdend beoordelen.

Bij groepsincidenten worden leerlingen direct gescheiden en individueel beoordeeld; er volgt nooit automatisch dezelfde consequentie voor alle betrokken leerlingen.

Time-out formulier Groep 3 t/m 8

Naam kind :_____ Groep :_____
Datum en tijdstip :_____

Wat heb ik gedaan?

- Niet geluisterd
- Geschreeuwd
- Geduwd of geslagen
- Regels overtreden
- Iemand gepest
- Overig: _____

Hoe voelde ik mij toen?

- Blij
- Boos
- Verdrietig
- In de war
- Bang
- Stoer willen doen
- Overig: _____

Waarom deed ik dat?

_____
_____
_____
_____

Waarom was dit niet goed?

_____
_____
_____
_____

Wie had er last van mijn gedrag?

_____
_____
_____

Wat kan ik de volgende keer anders doen?

_____
_____
_____
_____

Hoe zorg ik voor herstel of een oplossing?

_____
_____
_____
_____
_____